

21 אוקטובר 2020
ג' חשוון תשפ"א

לכבוד:

ראשי רשויות מקומיות

הנדון: מניעה וטיפול במפגעי נמלת האש הקטנה בשטחים ציבוריים

לאחרונה אנו מקבלים דיווחים על עקיצות מנמלת האש הקטנה בשטחים ציבוריים, לגביהם מתברר כי מקור הפצת המפגע הינו משתלות עירוניות הנגועות בנמלים או שתילים נגועים שנרכשו ע"י הרשות המקומית והפיצו את המזיק. כתוצאה מכך, מחויבת הרשות המקומית להשקיע כספים ומאמצים רבים בהדברת הנמלה בשטחים הציבוריים.

לפיכך אנו מבקשים לרענן את הנחיות הטיפול, ניטור ומניעה של נמלת האש הקטנה ברשויות המקומיות ומבקשים ממחלקות התברואה/הדברה ברשויות ליידע ולהיעזר באנשי מחלקת הגינון של הרשות לזיהוי המפגע ולביצוע פעולות למניעת הפצתו לשטחים הציבוריים. בכך ניתן יהיה לחסוך מהרשות בעתיד משאבים רבים ולמנוע סבל מתושביה במהלך שהותם במרחב הציבורי.

נמלת האש הקטנה (*Wasmannia auropunctata*), מוגדרת כמין מזיק פולש בארצנו. מזיק פולש זה התגלה לראשונה בישראל בשנת 2005 בעמק הירדן. נמלת האש הקטנה (גודלה 1-1.5 מ"מ וצבען אדמדם אחיד) מתרבה במהירות רבה מאוד, עקיצתה לאנשים מכאיבה, היא פוגעת בחיות בית, בגידולי השדה ובמגוון הביולוגי בסביבה. מקור נמלת האש הקטנה בדרום אמריקה והיא נחשבת לאחד מ-100 המינים הפולשים הגרועים ביותר בעולם בגלל המפגעים הרבים שהיא גורמת ומאחר וקשה מאוד להכחידה.

הנמלה היא מפגע כמשמעותו בסעיף 53(א) לפקודת בריאות העם, 1940, ומהווה מזיק תברואי המסכן את הבריאות ואת הסביבה. במידה ולא יבוצע טיפול להדברת נמלת האש הקטנה או מניעת הדבקה בנגיעות, הרשות עלולה לחשוף את הציבור למפגע זה בניגוד לתפקידה כרשות הסניטרית ובכך גם לעבור על דרישת החוק (פקודת בריאות העם), על כל המשתמע מכך.

המשרד להגנת הסביבה מבצע ניטור ופיקוח על משתלות בכל רחבי הארץ למניעת הפצת עציצים ושתילים נגועים. עד היום נמצאו עשרות משתלות נגועות, ביניהן גם משתלות עירוניות המספקות שתילים למחלקות הגינון ברשויות לצורכי שתילה בשטחים הציבוריים ברשות.

רשימת משתלות שנבדקו מתחילת שנת 2020 ותוצאות הניטור מתפרסמת באתר המשרד

בכתובת: <https://data.gov.il/dataset/fireant>

במקרים בהם יש חשד להימצאות נמלת האש הקטנה במשתלה, יש :

1. לעדכן מיד בדוא"ל את אגף מזיקים והדברה בכתובת PestControl@sviva.gov.il (בשורת הנושא נא לכתוב "חשד לנמלת האש הקטנה במשתלה"), או בטלפון למוקד המשרד להגנת הסביבה – 6911*.
2. לאסור מכירה והפצה של עציצים ממשתלה זו.
3. אין לקנות ולשתול שתילים ממשתלה זו בשטחי הרשות או בגינות פרטיות.
4. לבצע פעולות הדברה בתכשיר רשום ובהתאם לדין. קישור למידע על אופן הטיפול: https://www.gov.il/he/departments/guides/little_fire_ant_wasmania_auropunctata?chapterIndex=2
5. על מדביר הרשות לבצע ניטור מקיף וטיפול בכל השטח הנגוע.
6. להכשיר מספר עובדים ברשות המקומית/יחידה סביבתית לניטור של נמלת האש הקטנה על מנת שניתן יהיה לרשות לבצע ניטור רציף כחלק משגרת העבודה ברשות ולהגיב בהתאם במידה ונמצאה נגיעות המחייבת את הרשות לבצע טיפול ולבחון את הצלחתו.
7. ניתן לפנות למשרד להגנת הסביבה, לד"ר חמזה חביב אללה לתיאום הדרכה לניטור נמלת האש הקטנה.
פניה לד"ר חמזה בטלפון שמספרו 050-6233252 בדוא"ל: HamzaH@sviva.gov.il

שיתוף הפעולה של הרשויות המקומיות במניעת הפצת והתפשטות נמלת האש הקטנה חשוב ביותר לטובת בריאות הציבור ובריאות עובדי הרשות.

בברכה,

דורית זיס

מנהלת המחוז

העתק:

מר אלון זסק, סמנכ"ל בכיר למשאבי טבע, ירושלים
ד"ר גל זגרון, מנהלת אגף מזיקים והדברה, ירושלים
גב' תמר יגר, ראש אגף תחום מזיקים, ירושלים
עו"ד רן סלבצקי, לשכה משפטית, ירושלים
גב' גיתית פנקס, דוברת, ירושלים
ד"ר סיגל בלומנפלד, סגנית מנהלת המחוז וראש תחום תשתיות, מחוז צפון
ד"ר חמזה חביב אללה, מרכז תחום לוחמה במזיקים, מחוז צפון
מנכ"לי רשויות
ראש אגף שפע/ תברואה
יחידות סביבתיות

